

AMASYA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ LİSANS PROGRAMI
DERS İÇERİKLERİ
(2017-2018)

1. YARIYIL

Kur'an Okuma ve Tecvid I

(2-0-2)

Tecvid İlmî. Sübhâneke, Tahiyât, Salli-Bârik. Kunut Duaları ve Amentü. Aslî ve Fer'î harfler. Yüzünden Okuma: 1.Cüzün ilk ve son yarısı. Harflerin Mahreçleri ve Mahreçlerin Bölümleri. Kâfirûn-Nas Arası Sureler. Harflerin Sıfatları. Fil-Kevser Arası Sureler. Med harfleri ve Aslî med. Yüzünden Okuma: 2.Cüz ilk on sayfa. Fer'î medler. Yüzünden Okuma: 2.Cüz son on sayfa. Tenvin ve Sakin Nun'un Hükümleri. Tekâsür, Asr, Hümeze sûreleri. Zilzal, Âdiy'ât, Kâria Sureleri. İdğam ve Çeşitleri. Yüzünden Okuma: 3.Cüz ilk on ve son on sayfa. Lam-ı Tarifin Hükümleri. Alak, Kadr, Beyyine. İnşirah, Tîn Sûreleri.

İslam İnanç Esasları

(2-0-2)

Din Kavramı ve Mahiyeti. İman ve İslam. Allah'a İman ve Tevhid. İlahi İsim ve Sıfatlar. Peygamberlere İman. Son peygamber Olarak Hz. Muhammed. İlahi Kitaplara İman. Meleklerle İman. Ölüm, Kabir ve Kıyamet. Ahiret Hayatı. Kader. İtikadi Açından İnsanlar. İslam ve Diğer Dinler. İnkâr Problemi ve İnkarcı Akımlar.

Hadis Tarihi

(2-0-2)

Hadis ve Sünnet kavramları, Hadisin Yapısı, İsnad Uygulaması, Sünnet'in Dindeki Yeri, Hadis - Vahiy İlişkisi, Hadis İlminin Doğuşu, Hadis İlimleri, Hadislerin Ezberlenmesi, Yazıya Geçirilmesi (Kitâbetu'l-hadîs), Tedvin ve Tasnifi, Oryantalistlerin Hadisin Tedvin ve Tasnifine İlişkin İddiaları, Hadis Kaynakları (Metin-Usûl-Ricâl), Concordance, Hadis Uydurma Girişimleri ve Buna Karşı Alınan Tedbirler, Mevzûât Edebiyatı.

Tefsir Tarihi

(2-0-2)

Kur'an'ın metinleşmesi sürecinin, Kur'an tefsirini gerekli kılan nedenlerin, Tefsir tarihinin, kaynakların, Tefsir ilminin tarihi sürecinin: Peygamber Dönemi, Sahabe dönemi, Tabiin Dönemi ve müteakip dönemlerin; Tefsir okullarının ve örneklerinin ve Tefsir'de son dönem gelişmelerin aşağıdaki program çerçevesinde tanıtılması: 1. Kur'an'ın Metinleşme Tarihi 1: Hz. Peygamber ve Hz. Ebû Bekir Dönemi 2.Kur'an'ın Metinleşme Tarihi 2: Hz. Osman Dönemi ve Sonraki Gelişmeler, 3.Hz. Peygamber'in Tefsirdeki Yeri, 4.Sahabenin Tefsirdeki Yeri, 5.Tâbiîn Dönemi Tefsir Faaliyetleri, 6.Tefsirde İsrailiyat, 7.H. II-III. Asır Tefsir Faaliyetleri, 8.H. IV-V. Asır Tefsir Faaliyetleri, 9.Rivayet Tefsirleri 10.Dirayet Tefsirleri 11.Tefsir Eğilimleri 12.Fırka Tefsirleri 13.Tefsirde Çağdaş Yönelimler 14.Tefsirde Çağdaş Yönelimler.

Siyer

(2-0-2)

Cahiliye Dönemi ve Özellikleri. Hz. Peygamber'in Doğumu, Çocukluğu, Gençliği ve Risaletine Kadarki Olaylar. Vahyi Alışı. Risaletin İlk Üç Yılı. Hz. Peygamber'in Risaletinin Açık Davet Dönemi ve Habeşistan'a Hicret. Hz. Peygamber'in Sıkıntılı Yılları, Boykot, Miraç ve Hüzün Yılı. Hz. Peygamber'in Taif Seferinden Medine'ye Hicrete Kadarki Dönemi. Medine'ye Hicret ve Hicretten Sonraki ilk Faaliyetler. Bedir, Uhud, Hendek ve Diğer Harpler. Hudeybiye'ye Kadar Mekke İle ve Diğer Kabilelerle ve Yahudilerle Münasebetler. Hz. Muhammed'in vefatı, şahsiyet özellikleri ve tebliğ metodu. İslam ve Batı kültüründeki Hz. Muhammed algılamaları.

Arapça I

(6-4-8)

Arap dilinin özellikleri. Arap alfabesini okuma ve yazma, değişik diyalog metinleri ve pratiği. Cümle ve çeşitleri. İsim ve çeşitleri. Fiillerin çeşitleri kullanımları ve irabı. Sarf ve nahiv

hakkında genel bilgi. Harfî cer, muzafun ileyh, sıfat, müsenna ve cemilerin irabı, zamirler ve irabı.

Türk Dili I

(2-0-2)

Dilin tanımı ve önemi. Dil ve kül kültür ilişkisi, yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar. Yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı, imla kuralları ve noktalama işaretleri. Kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları. Genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme, çeşitli yazı türleri, formal yazılar.

Yabancı Dil I

(2-0-2)

Selamlama, isim öğrenme, ülkeler, milliyetler, sıra sayıları, günler, aylar, mevsimler, şahıs zamirleri, şimdiki zaman, geniş zaman, edatlar, yetenek kavramı, şahıs zamirleri, zorunluluk, gereklilik ve gereksizlik kavramları, aitik kavramı, teklif ve öneride bulunma kalıpları.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

(2-0-2)

Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı. Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi. Osmanlı Devleti'nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl). Tanzimat ve Islahat Fermanı. I. ve II. Meşrutiyet. Trablusgarp ve Balkan Savaşları. I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı. M. Kemal'in Samsun'a çıkışı ve Anadolu'daki durum. Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin açılışı, TBMM'nin kuruluşu ve iç isyanlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, düzenli ordunun kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın kaldırılması.

II. YARIYIL

Kuran Okuma ve Tecvid II

(2-0-2)

Tecvid İlminin tanımı ve önemi. Sübhâneke, Tahıyyât, Salli-Bârik. Kunut Duaları ve Amentü. Harfler: Tanımı ve Çeşitleri. Aslî ve Fer'î harfler. Yüzünden Okuma: 1.Cüzün ilk ve son yarısı. Harflerin Mahreçleri. Kâfirûn-Nas Arası Sureler. Harflerin Sıfatları. Fil-Kevser Arası Sureler. Med harfleri ve Aslî med. Yüzünden Okuma: 2.Cüz ilk on ve son on sayfa. Tenvin ve Sakin Nun'un Hükümleri. Tekâsür, Asr, Hümeze, Zilzal, Âdiy'ât, Kâria Sureleri. İdğam ve Çeşitleri. Yüzünden Okuma: 3.Cüz ilk on ve son on sayfa. Lam-ı Tarifin Hükümleri. Alak, Kadr, Beyyine Sûreleri. Duhâ, İnşirah, Tîn Sûreleri.

İslâm İbadet Esasları

(2-0-2)

İbadetlerin temel kuralları, kaynakları, gayeleri. Mali ve bedeni ameller. Farz, vâcib ve sünnet ameller. Temizlik, abdest, gusül, teyemmüm, namaz, oruç, hacc, zekat gibi temel konular. Bu konularla ilgili klasik eserlerden seçmeler okutulması suretiyle öğrencilere fıkıh kitaplarının ilgili konularını okuyup anlama kabiliyetinin kazandırılması ve bu alandaki literatürün ana hatlarıyla öğretilmesi

Hadis Usulü

(2-0-2)

Hadisin Önemi ve Temel Kavramları. Hadis Usulünün Tanımı ve Kaynakları. Rivayetin Keyfiyeti ve Sıfatı. Ravi: Tanımı, Vasıfları, Kusurları, Tenkidi, Tabakaları, Kaynakları. Mervi: Kaynağı Açısından, İfade Ettiği Bilgi Değeri Açısından, Sıhhat Açısından. Hadis İlimleri.

Tefsir Usulü

(2-0-2)

Tefsir ilminin tanımı, diğer İslami Bilimler arasındaki konumu ve onlarla ilişkisi;Tefsir Usûlü'nün tanımı, doğuşu, gelişmesi ve kaynakları ve Kur'an ilimlerinin aşağıdaki program çerçevesinde örnekleriyle tanıtılması: 1.İslami İlimler Arasında Tefsirin Yeri 2.Tefsir Usûlü ve Ulûm-ı Kur'an Kaynakları, 3.Esbâb-ı Nüzûl, 4.Mekki-Medeni, 5.Nâsîh-Mensûh, 6.Tefsir-Te'vil, Mantûk-Mefhûm ve Zahir-Bâtın, 7.Muhkem-Müteşabih, 8.Mücmel-Mübeyyen ve Mübhemât-ı

Kur'an, 9.Garîb-i Kur'ân, Müfredât-ı Kur'ân ve Vücûh-Nazâir 10.Hakikat-Mecaz ve Umûm-Husûs 11.İ'câz-ı Kur'an ve Tenâsüb 12.Kur'an Yorumu ve Semantik 13.Kur'an Yorumu ve Hermeneutik 14.Kur'an ve Tarihsellik Sorunu.

İslam Tarihi I

(2-0-2)

Hız. Muhammed'in vefatı sonrasında göreve gelen Dört halife döneminde meydana gelen siyâsî, idarî, askerî ve sosyal gelişmeler.

Arapça II

(6-4-8)

Arap dilinin grameri; gramer ve anlam bakımından metin çözümlemesi ve irabı. Arapça konuşma, cümle kurma, soru sorma, soruyu cevaplama, yazma. Sıfatlar, sayı sayma, fiiller, bütün konularla ilgili uygulama metinleri.

Dini Musiki

(0-2-1)

Mûsikînin tanımı, adlandırılması, kökeni, amacı, temel mûsiki ve makam bilgisi, ses kullanımı ile ilgili teknik bilgiler. Mûsiki kültürü. Türk din mûsikîsi. Türk mûsikîsi nazariyatı, usûl bilgisi, usullerde mertebe, usûl vurma, basit, şed ve birleşik makamlar, makamların dini formlarda kullanımına dair örnekler.

Türk Dili II

(2-0-2)

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe'nin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon, metin ağırlıklı uygulamalar, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum ve konferans üzerine çalışmalar.

İngilizce II

(2-0-2)

Sıklık zarfları, dili geçmiş zaman, sıfatların kıyası, gelecek zaman, fiilden türemiş sıfatlar, Present perfect tense, Present perfect Continuous tense. Şimdiki zaman hikayesi, dönüşümlü zamirler.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

(2-0-2)

Siyasi alanda yapılan devrimler, siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, hukuk alanında yapılan devrimler, toplumsal yaşayışın düzenlenmesi, ekonomik alanda yapılan yenilikler. 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış politikası, Türk Devriminin İlkeleri: (Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik, Milliyetçilik). Bütünleyici ilkeler.

III. YARIYIL

Kuran Okuma ve Tecvid III

(2-0-2)

Harflerin Sıfatları. Yasin Suresi, sayfa: 1-2. Kur'an Okuma Tarzları. Yüzünden Okuma: 8.Cüz (İlk On ve son on sayfa). Kur'an Okuma Tarzları (Tevdîr, Hadr). İstiaze ve Besmelenin Okunuş Şekilleri. Yasin Suresi, sayfa: 3-4. Vakıf ve Çeşitleri / Yüzünden Okuma: 9.Cüz (İlk On sayfa). İbtida ve Çeşitleri / Yüzünden Okuma: 9.Cüz (Son On sayfa). Vasıl Kavramı ve Kuralları. Yasin Suresi, sayfa: 5. Kat' Kavramları ve Kuralları. Yasin Suresi, sayfa: 6. Kur'an'ın Seslendirilmesinde Lahn Olgusu (Lahn-ı Celî).

Hadis I

(2-0-2)

Buhari'den: 1- Bedü'l-vahy, 2- Kitâbü'l-îmân, 3- İlim, 4- Abdest, 5- Gusûl, 6- Teyemmüm, 7- Namaz, 8- Namaz Vakitleri, 9- Ezan, 10- Cuma Kitapları.

Tefsir I

(2-0-2)

Celâleyn Tefsirinden, Fatiha Suresi, Fil Suresi, Kureyş Suresi, Maun Suresi, Kevser Suresi, Kâfirun Suresi, Tebbet Suresi, İhlâs Suresi, Felak Suresi, Nas Suresi Tefsirleri. Safvetü't-tefâsirden Bakara suresi ilk beş ayetin tefsiri, Bakara Suresi 255, 285-286. ayetlerin tefsiri. Haşr suresi 22-24. ayetlerin tefsiri.

İslâm Hukuk Usûlü I

(2-0-2)

Usul-ü fikhın tarifi, konusu, gayesi, doğuşu ve gelişmesi,. Delilleri açısından İslam fikhı. Kitap, sünnet, icma, kıyas, mesalih-i mürsele, istihsan, örf, zeria, sahabi kavli, istishab. İslam hukukunda tali deliller. Şer'i delillerden çıkarılan hükümler, hüküm, teklifi hüküm, vad'i hüküm, teklifi hüküm ile vad'i hüküm arasındaki fark. İslam Hukukunun temel kaynakları olan Kur'an ve Sünnetten hüküm çıkarma metotlarını kavrama, İslam hukukçularının ihtilaf sebeplerini daha iyi anlamak için kavramlar üzerinde durma.

Psikolojiye Giriş

(2-0-2)

Psikolojinin tanımı, psikoloji tarihi, psikolojinin alanları (sosyal psikoloji, klinik psikoloji, eğitim psikolojisi vs.), psikoloji kuramları (davranışçı kuramlar, bilişsel kuramlar, varoluşçu kuram vb.), psikolojinin biyolojik temelleri, zeka ve kuramları, duyum ve algılama, bellek, kişilik ve kuramları, normal dışı davranışlar, güdülenme, heyecan, savunma mekanizmaları.

Sosyolojiye Giriş

(2-0-2)

Sosyolojinin tanımı, konusu, kapsamı, sosyolojide temel kavramlar, çalışma alanları, Dünyada ve Türkiye'de sosyolojinin tarihsel gelişimi, Türkiyede ve dünyada önemli sosyologlar, sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkisi; sosyal gruplar ve özellikleri, sosyolojide yöntem, birey toplum ilişkisi ve toplumun bireye etkisi, sosyolojik açıdan eğitim, eğitim toplum birey ilişkisi, toplumsal bir kurum olarak okul, öğretmen ve öğrencinin sosyolojik açıdan rol ve sorumlulukları, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal hareketlilik, statü, sınıf ve tabakalaşma, kültür toplum ve medeniyet ilişkisi, güncel sosyolojik çalışma örnekleri.

İslam Tarihi II

(2-0-2)

Emevî devletinin kuruluşu ve Emevî halifelerinin dönemlerindeki faaliyetleri. Abbâsî ihtilali ve Emevî devletinin yıkılması. Abbâsîler dönemindeki siyâsî faaliyetler, kültürel ve ilmî gelişmeler. Türklerin İslâm dinine girmeleri ve İslâm kültür ve medeniyetine olan katkıları. Abbâsîlerin zayıflama dönemlerinde ortaya çıkan Müslüman devletler. Endülüs Emevîleri, Fâtîmîler, Eyyübîler, Memlükler, Büveyhîler, Tâhiroğulları, Sâmanoğulları gibi devletlere genel bir bakış.

Arapça III

(4-4-6)

Arap dilinin grameri; fiiller, zarflar, hal, istisna, şart edatları, meful, sayılar, isimler ve bunların gramer ve anlam bakımından ilgili metinler üzerinde tahlili. Arapça konuşma.

Felsefe Tarihi

(2-0-2)

Felsefenin tanımı, konusu, problem alanları. Felsefe tarihinin kaynakları ve problemleri. Presokratik Dönem; Tabiat filozofları: Thales, Anaximandros, Anaximenes. Pythagoras, Xenophanes, Herakleitos. Herakleitos, Parmenides, Zenon. Empedokles, Anaxagoras, Demokritos. Antropolojik Dönem Sofistler: Protagoras, Gorgias ve diğerleri. Sokrates, Sokratesçi Okullar. Sistemli Felsefe Dönemi. Platon. Aristoteles. Helenistik Dönem: Septikler, Epikürizm, Stoa Felsefesi. Dini Devir: Plotinus ve Yeni Platonculuk. Rönesans Akımları, Hümanizm, Dini akımlar. Toplum ve devlet felsefeleri. Bilim ve tabiat felsefeleri. Descartes ve felsefesi. Descartes, Pascal. T. Hobbes, Occasionalizm A. Geulincx, Malebranche. Spinoza. Leibniz. Locke. Berkeley, D. Hume. E. Condillac, materyalizm ve ansiklopedistler. Kant ve felsefi görüşleri.

Türk-İslâm Edebiyatı (0-2-1)

Türklerin İslam öncesi edebiyatlarındaki dini muhteva. İslamiyetin kabulünden sonra gelişen Türk edebiyatında İslamiyetin tesiri. Türk edebiyatında, Allah (tevhidler, münacatlar, esma-i Hüsnalar) peygamber (na'tlar, mevlidler, hilyeler, kırkhadisler, miraciyeler), bayramiyeler, ramazannameler ve diğer dinî ve tasavvufî konulara dair gelişen edebî türler.

IV. YARIYIL

Kuran Okuma ve Tecvid IV (2-0-2)

Kur'an Tilavetinde Ses Vurgusu: Rafu's-Savt Uygulanan yerler / Yüzünden Okuma: 11.Cüz ilk on ve son on sayfa. Kur'an Eğitiminin Önemi ve Kur'an Okumanın adabı. Fetih suresi, sayfa: 2-3. Kur'an'ın Hattının Özellikleri / Yüzünden Okuma: 12. Cüz ilk on ve son on sayfa. Kur'an Tilavetinde Güzel ses ve makamın Önemi ile ilgili Rivâyetler. Fetih Suresi, 3 ve 4. Sayfa. Yüzünden Okuma: 13.Cüz ilk on sayfa ve son on sayfa ve Tecvid Pratiği.

Hadis II (2-0-2)

Tirmizî'den: 1- Namaz, 2- Vitir, 3- Cuma, 4- İki Bayram, 5- Sefer, 6- Zekat, 7- Oruç, 8- Hacc, 9- Cenaze, 10- Nikah Ebvabları.

Tefsir II (2-0-2)

Nesefi Tefsirinden Fecr, Beled, Şems, Leyl surelerinin tefsiri. İbn Cüzey Tefsirinden Duha, İnşirah, Tin, Alak, Kadr, Beyyine sureleri tefsiri. Kadı Beyzâvî Tefsirinden Zilzâl, Âdiyat, Kâria, Tekâsür, Asr, Hümeze surelerinin Tefsiri.

İslâm Hukuk Usûlü II (2-0-2)

Kaynaklardan hüküm çıkarma. Vaz olduğu mana bakımından lafızlar. Kullanıldığı mana bakımından lafızlar. Manaya delaletinin açıklığı ve kapalılığı bakımından lafızlar. Manaya delaletinin şekli bakımından lafızlar. Hükümlerin gayeleri. Delillerin tearuzu. Nesih. İçtihat. Taklit. Cedel ilmi.

Kelam Tarihi (2-0-2)

Kelamın doğuşu ve özgünlüğü, Kelam ilminin din bilimleri arasındaki yeri, ilk kelami tartışmalar, ilk inanç grupları, ehl-i hadis, selef uleması ve selefîyye, şîî kelam anlayışının doğuşu Mutezile kelam anlayışının öncüleri, Mu'tezilenin temel ilkeleri ve mihne olayı, ehl-i sünnet kelamının öncüleri ve kelami görüşleri, Eş'ariliğin mutekaddimun dönemi, Eş'ariliğin muteahhirun dönemi, Maturidilik ve Maveraunnehir bölgesinin fikri yapısı, Maturidiliğin önde gelen temsilcileri ve kelami görüşleri, yeni ilm-i kelam arayışları.

Din Psikolojisi (2-0-2)

Din psikolojisinin temel kavramları, konusu, amacı, yöntemi, genel psikoloji ve din bilimleri içindeki yeri, insan gelişimi açısından önemi, ahlak ve inanç gelişim teorileri; Batı'da, İslam dünyasında ve Türkiye'de Din Psikolojisi çalışmaları.

Din Sosyolojisi (2-0-2)

Din Sosyolojisinin temel kavramları, doğuşu, gelişimi, tanımı, alanı, İslam dünyasında din sosyolojisinin öncüleri, Türkiye'de din sosyolojisi, din-toplum ilişkileri, dinin toplum hayatındaki yeri, ilgili bilimleri. Din sosyolojisi literatürü, din-siyaset, aile, devlet, ekonomi, medya, eğitim vs. ilişkileri, din ve değişme, farklılaşma, gruplaşma, bütünleşme.

İslâm Tarihi III

(2-0-2)

Türklerin İslâm Tarihinde yerlerini almalarından önceki dönem. Türklerin İslâmiyet’i kabulleri, yarı bağımsız Türk İslâm devletleri (Tolunoğulları, Sâcoğulları, İhşidîler), üçüncüsü; tam bağımsız Türk İslâm devletleri (İdil/Volga Bulgarları, Karahanlılar, Gazneliler, Selçuklular, Hârizmşahlar ...vd.)

Arapça IV

(4-4-6)

Arap gramerinin bazı kuralları; Sıfatlar; Bazı isimler; Kane ve benzerleri; Innenin hemzesi; Hemzenin yazılış kuralları; Te’kîd; Bedel; Müstesna; Teaccub, medih ve zemm fiilleri; Münada ve bunların gramer ve anlam bakımından ilgili metinler üzerinde tahlili, ve irabı; Arapça konuşma.

Mantık

(2-0-2)

Mantığın terim anlamı. Mahiyeti, konusu, amacı ve uygulama alanları. Mantığın diğer bilimlerle ilişkisi. Mantığın tarihçesi. Mantığın problemleri. Mantığın kaynağı ve akıl ilkeleri üzerine tartışmalar. Mantıkta kavramlar. Beş tümel. Önergeler. Akıl yürütme. Kıyas ve çeşitleri. Tasdik ve çeşitleri. Formal mantığın değeri ve kıyasa karşı yapılan eleştiriler.

Türk İslâm Sanatları Tarihi

(0-2-1)

Sanatın tanımı, sanat ve mimarlık terimleri erk ve sanat, sanatta semboller ve ikonografi, Uzak Doğu dinlerinin sanatları, Hıristiyan sanatının genel karakteri ve örnekler, İslam öncesi Türk sanatları, İslam dininin sanata ve tasvire bakışı, İslâm sanatına tesir eden etkenler, İslâm sanatının genel karakteri ve mahiyeti, İslâm mimarisinin gelişimi, Emevi, Abbasi, Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı devri mimarisine genel bakış ve bunlardan örnekler, İslâm süsleme sanatlarına genel bakış, Çini, Ahşap, Plastik sanatlar, Kitap sanatları, Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru yapım teknikleri, genel karakterleri ve bazı örnekler.

V. YARIYIL

Arapça V

(0-2-1)

Klasik Arap Edebiyatında hikaye, darb-ı mesel, mektup, makame, hitabet, şiir türü örnek metinler; Modern Arap Edebiyatında hikaye, roman ve makale türü edebi metinler; gazete, dergi ve değişik kaynaklardan alınmış ve farklı konularda yazılmış güncel makale ve yazıların okunup tercüme edilmesi ve üzerinde tartışılması.

Kuran Okuma ve Tecvid V

(0-2-1)

Ezber Okuma: Rahman Suresi, sayfa: 1. Rahman Suresi, sayfa: 2. Yüzünden Okuma: 15.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Rahman Suresi, sayfa: 3-4. Yüzünden Okuma: 16.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Hucurat Suresi, sayfa: 1, 2, 3. Yüzünden Okuma: 17.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği.

Hadis III

(2-0-2)

Malik'den: 1- Güzel Ahlak, 2- Giyim, 3- Sıfatü'n-Nebi, 4- Ayn, 5- Rüya, 6- Selam, 7- İstizan, 8- Beyat, 9- Kelam, 10- Cehennem.

Tefsir III

(2-0-2)

Kur'an'da Cahiliye Dönemi ve Uygulamaları. Taberî Tefsirinden En'âm suresi 136-145. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da Tevhid ve Şirk. İbn Kesîr'den En'âm suresi 74-83. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da Ahiret. İbn Atıyye Tefsirinden İnsan suresinin tefsiri. Kur'an'da Nübüvvet. en-Nüket ve'l-uyûn adlı tefsirden İsrâ 90- 96 ayetlerin Tefsiri. Kur'an'da Müminlerin Özellikleri. İrşâdü'l-aklis-selîm'den Furkan Suresi 63-77. ve Mü'minun suresi 1-11. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da helal ve haram. Merâğî Tefsirinden Taha Suresi 115-123, İsrâ 22-39.ayetlerin tefsiri. Kur'an'da Çocuğun Dini Eğitimi. el-Bahru'l-muhî'ten Lokman suresi 13-19. ayetlerin tefsiri.

İslam Hukuku I

(2-0-2)

İslâm hukukunun genel gayeleri ve hikmet-i teşrî konularında bilgilendirme. Borçlar hukuku, borcun kaynakları hakkında genel bilgiler. Hukuki işlem ve akit kavramları hakkında genel bilgiler, akdin unsurları, inikad şartları ve sıhhat şartları hakkında bilgiler. İslam hukukunda akit hürriyeti anlayışı ve kapsamı, akitlerin çeşitli açılardan tasnifi ve yapılış gayeleri bakımından akitler. Akdin lüzum ve nefaz şartları; akitlerin bağlayıcılık bakımından tasnifi, lazım akit, caiz akit kavramları, nafiz akit, mevkuf akit ve fuzuli kavramları hakkında bilgiler, emanet ve tazmin bakımından akitler.

Sistemantik Kelam I

(2-0-2)

Varlığın Tanımı ve Kategorileri, Varlıkla İlgili Kavram ve Hükümler. Kelamda Bilgi Teorisi ve İstidlal Yöntemleri. İman Kavramının Tanımı, Anlam Alanı, İmanın Hakikati ve dereceleri. İman-Amel İlişkisi, İman Ahlak İlişkisi, İman İslam İlişkisi. İman Esasları. Allah'ın Varlığı ve Birliğini İspat Delilleri. Allahın İsimleri ve Allah'ın Sıfatları. İtikadi Kavramlar ve İlgili Hükümler. İnsanın Sorumluluğu. İnsan Fiili ile İlahi fiillerin Münasebeti. Hüsün-Kubuh. İnsan Fiillerinin Varlığı ve Mahiyeti. Allah'ın İlim, İrâde, Kudret ve Tekvin sıfatları çerçevesinde Kaza ve Kader İnancı. Kaza ve Kader. Rızık ve Ecel. Hidayet ve Dalalet.

Tasavvuf I

(2-0-2)

Tasavvuf tarihinin temel kaynakları. Tasavvufun diğer ilimlerle mukayesesi. Tasavvufun tarifi, konusu ve gayesi. Tasavvuf ilminin ortaya çıkışı ve özellikleri. Tasavvuf kelimesinin menşei. Tasavvuf tarihinin dönemleri: Zühd dönemi. Ashab-ı kiramın hayatında zühd, Tabiin devri zühd hayatı. Hicri II. Asrın sonuna kadar zühd hayatı. Başlıca zühd mektepleri. Hicri III ve IV. Asırda Tasavvuf mektepleri. VII ve XV. Asırda Tarikatlar. XVI-XIX. asırlarda başlıca tasavvufi olaylar. Tasavvufun belli başlı konuları.

İslam Felsefesi Tarihi I

(2-0-2)

İslam Dünyasında Felsefenin Doğuşu İslam felsefesinin Tanımı, genel özellikleri ve Felsefenin Yeri. İslam Düşüncesinin doğuşuna etki eden kaynaklar ve fikri kökler. İslam Düşüncesinde gelişen felsefi ekoller. Tabiat felsefesi. Ebû Bekir Zekeriya Razi. Meşâilik ve önemli temsilcileri. Kindî ve Felsefesi. Farabi ve Felsefesi. İbn Sînâ ve Felsefesi. İhvan-ı Safa ve Felsefesi. İslam Felsefesinde Gazali. İşrakilik. Ş. Sühreverdi ve Felsefesi.

Din Eğitimi

(2-0-2)

Din, eğitim, öğretim, din eğitimi, din öğretimi kavramlarının analizi. Din Eğitimi Bilimi'nin tanımı. Din eğitimi ve öğretiminin temelleri ve hedefleri. Din eğitimin bilimselleşme süreci. Avrupa Birliği ülkelerinde din eğitimi. Din eğitiminde temel kavramlar, din ve eğitim-öğretim ilişkisi, eğitim bilimi ve din eğitimi arasındaki ilişki, din eğitimi biliminin mahiyeti. Din eğitimi ve öğretiminin temelleri. İlköğretimde, ortaöğretimde, İmam-Hatip Liselerinde, yüksek öğretimde din eğitimi. Örgün din eğitimi. Yayıgın din eğitimi. Ailede din eğitimi. Camilerde ve Kur'an kurslarında din eğitimi.

İslam Medeniyeti Tarihi

(2-0-2)

İslam medeniyeti tarihine giriş, İslam medeniyetinin kaynakları, aşamaları ve temel özellikleri, İslam medeniyetinin manevi dinamikleri, sosyal hayat, idari yapı, ekonomik yapı, eğitim-öğretim, dini ilimler, tercüme faaliyetleri, müspet bilimler, sanat ve mimari, İslam medeniyeti Bilim, kültür medeniyet, kültür ve medeniyeti oluşturan unsurlar medeniyetlerin doğuşuna ve batışına tesir eden amiller.

Çağdaş İslam Akımları

(2-0-2)

Kavramsal Çerçeve: Din, mezhep, tarikat, cemaat, dini akım ve dini hareket terimleri. Tarihsel Arka Plan: Çağdaş İslamî Akımların Siyasal, Sosyo-Kültürel ve Psikolojik Temelleri. Selefilik-Vehhâbîlik. el-Kâide ve Taliban Hareketi. İhvân-ı Müslimîn ve Hasan el-Bennâ. İhvân-ı Müslimîn ve Seyyid Kutub. Mısır Dışındaki Ülkelerde İhvân-ı Müslimîn. Cemaat-i İslâmî. Hizbu't-Tahrîr. İslam'a Kur'an Merkezli Modernist Yaklaşımlar. Fazlurrahman ve Tarihselci Modernizm. Kur'âniyyûn Hareketi ve Metinselci Modernizm. Hizbullah. Hûsiler.

VI. YARIYIL

Arapça VI

(0-2-1)

Kur'an, Tefsir, Hadis, Kelam, Fıkıh, İslam Tarihi, Mantık, Mezhepler Tarihi, Felsefe, Din Eğitimi, Sosyoloji ve Psikolojiye dair metinlerin okunup tercüme edilmesi ve üzerinde tartışılması.

Kuran Okuma ve Tecvid VI

(0-2-1)

Yüzünden Okuma: 18.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Kıyame Suresi, sayfa: 1-2. Yüzünden Okuma: 19. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Cuma Suresi, sayfa: 1-2. Yüzünden Okuma: 20.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Aşırlar (Al-i İmran, 144-148, İsrâ, 1-7. ayetler). Aşırlar (Al-i İmran, 190-194, Teğabün, 11-18. ayetler). Yüzünden Okuma: 21. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği.

Hadis IV

(2-0-2)

Hadis Problemleri: Hadisin Sübutu Konusundaki Problemler. Hadis Uydurma Faaliyetleri. Hadislerde Râvi Tasarrufları ve Doğurduğu Sonuçlar. Metin Tenkidi ve Sınırları. Hadisin Delaleti Konusundaki Problemler. Hadis Karşıtı Söylemlerin Tarihi. Hz. Peygamber'in Söz ve Davranışlarında Nedensellik. Klasik Hadis Usulünün Problemleri.

Tefsir IV

(2-0-2)

Kur'an'da âdâb-ı muâşeret. Mefâtihu'l-ğaybdan Hucurât Suresi 1-12. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da ma'rûf-münker kavramları ve emri bil maruf ve nehyi ani'l-münkerin önemi. Mefâtihu'l-ğayb Tefsirinden Araf Suresi 163-166. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da tesettür. Kurtubî Tefsirinden Nûr Suresi 30-33. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da Namaz ve önemi. Muhtelif ayetlerin tefsiri. Kur'an'da İnfak. Keşşâf Tefsirinden Bakara 261-268. ayetlerin tefsiri. Kur'an'da Ehl-i Kitap. Safvetüttefâsir'den Al-i İmran Suresi 1-85 arası ayetlerin tefsiri. Kur'an'da münafıklar. et-Tahrîr ve't-tenvîr tefsirinden Münâfikûn suresi ayetlerinin tefsiri.

İslam Hukuku II

(2-0-2)

Mukayeseli hukuk metodlarından da istifade edilerek İslâm Fıkıh mezhepleri arasındaki bazı görüş ayrılıklarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve değişik mezheplerden seçilen metinler mukayeseli olarak tanıtılması. Furu fıkıh konularının devamı olarak; Evlenmenin Unsur ve Şartları, Nikahta Velayet, Evlilikte Denklik, Evlenme Engelleri, Çok Evlilik. Mut'a Nikahı, Mehir, Nafaka. Boşanma Öncesi Tedbirler, Boşama Yetkisi, Boşama Çeşitleri. Karşılıklı Rıza ile Boşanma, Kadının Kendisine Verilen Yetkiye Dayanarak Boşanması. Kadının Talebi Üzerine Mahkeme Kararı İle Boşanma, Boşanmada Şehadet Şartı. Şarta Bağlı Boşanma, İradenin Sakatlanması Halinde Boşama, Boşanmanın Tescili, Bilinçsiz ve Hata İle Boşama. İslam Ceza Hukukunda Suç ve Ceza, Had Cezaları.

Sistemik Kelam II

(2-0-2)

Nübüvvet. Nübüvvetin imkânı ve gerekliliği. Nübüvvetin isbâtı. Mucize imkan ve isbatı. Peygamberlerin sıfatları. İmamet meseleleri. Semiyat Konuları. Meleklerin varlığı. Ruhun

varlığı. Ahiretin imkan ve isbatı. Ahirete ilişkin konular: Kıyamet alametleri, kıyametin gerçekleşmesi. Ba's, Haşir, Hesab, Mîzân, Havz, A'râf ve Şefaat, Cennet ve Cehennem.

İslam Mezhepleri Tarihi I

(2-0-2)

İslam Mezhepleri Tarihinin tanımı, konusu, gayesi ve temel kavramlar. Din ve mezhep ilişkisi. Mezhepler Tarihinin metodu, metotla ilgili temel yaklaşımlar. Mezhepler Tarihi ile ilgili temel kaynaklar ve genel özellikleri. Mezheplerin doğuşunu ortaya çıkaran itikadi, sosyal, ekonomik, siyasi vb. faktörler. Haricilik, Mürcie, Mu'tezile, Şia, Zeydiyye, İmamiyye, İsmailiyye, Ehl-i Hadis, Eş'arilik, Maturidilik.

Tasavvuf II

(2-0-2)

Tasavvuf Tarihinde Tarikatlar. Tarikatların tasnifi, sufilerin sınıflandırılması. Belli başlı tarikatlar: Kâdiriyye. Nakşibendiyye. Rifaiyye. Halvetiyye. Mevleviyye. Bedeviyye. Ekberiyeye. Bayramiyye. Kübreviyye. Sühreverdiiyye. Düsükiyye. Bedeviyye. Metodoloji bağlamında sufilerin Kur'an ve Sünnet'e yaklaşımları. Tasavvuf literatürü.

İslam Felsefesi Tarihi II

(2-0-2)

Endülüs'de İslam Düşüncesi. İbn Tufeyl ve felsefesi. İbn Bacce felsefesi. İbn Rüşd ve felsefesi. İbn Haldun ve felsefesi. İslam Düşüncesinde Tehafüt Geleneği. Tusi, Devvani, Katip Çelebi ve Felsefeye bakışları. Osmanlı İlim Geleneğinde Felsefenin Yeri. İslam Felsefesinde Varlık Problemi. İslam Felsefesinde Bilgi Problemi. İslam Felsefesinde Ahlak Problemi. İslam Felsefesinde Siyaset Düşüncesi. İslam Düşüncesi'ni Batı Düşüncesi'ne Etkileri.

Din Hizmetlerinde Rehberlik ve İletişim

(2-0-2)

Dinî iletişimin tanımı, önemi, gereği. Dini rehberlik ve iletişimi gerektiren sebepler. Dinî rehberlik ve iletişime ihtiyaç duyulan alanlar. Dini rehberlik ve iletişimin unsurları ve birbirleriyle ilişkisi. Bireyler arası iletişimde kişisel sınırların önemi. Din-rehberlik ilişkisi ve Dini rehberlik alanları. Din-iletişim ilişkisi ve Dini iletişim alanları. Ailede Dini rehberlik ve iletişim. Okulda Dini rehberlik ve iletişim. Toplumda Dini rehberlik ve iletişim.

Osmanlı Türkçesi

(0-2-1)

Osmanlı Türkçesi alfabesi. Osmanlı Türkçesinde Arapça ve Farsça unsurlar, farklı dönemlere ait Osmanlıca metinlerin incelenmesi. Türkçe arkaik kelimeler, el yazması eserlerde kullanılan yazı çeşitleri ve bunlara dair manzum ve mensur eserler üzerinde çalışmalar. Yakın dönem Osmanlıca metinler üzerinde çalışmalar.

VII. YARIYIL

Kuran Okuma ve Tecvid VII

(0-2-1)

Kısa surelerin tekrarı (Tertîl, Tahkîk, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma: 22.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Nebe suresinin tekrarı. (Tertîl ve Tahkîk okuyuşu, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma:23.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Mülk suresinin tekrarı (Tertîl ve Tahkîk okuyuşu, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma: 24.Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Yasin suresinin tekrarı (1-3). Tertîl, Tahkîk, Tedvîr ve Hadr okuyuşu.

İslam Hukuku III

(0-2-1)

İslam Muamelat Hukukunun Genel İlkeleri. İslam Hukukunda Mülkiyet Kavramı, Sebepleri ve Çeşitleri. Akdin Tarifi, Rükun ve Şartları. Akitlerin Tasnifi, Akitlerde Muhayyerlikler (Şart, Kusur ve Görme Muhayyerliği). Bey' ve İcare Akdi, Karz, Hibe ve Vedia Akitleri. Vekalet, Kefale, Havale ve Rehin Akdi. Şirket (Tanımı ve Çeşitleri), Vakıf ve Faiz ile alakalı konular. Günümüz fıkıh meselelerine bakışlar. Yeni veya eski meseleler üzerinde fetva vermede takip

edilecek metotlar ve mukayeseleri. Hukuk doktrinleri ve İslam hukukunun mukayesesi. Osmanlı hukuk düzeni ve mecellenin incelenmesi.

Dinler Tarihi-I

(2-0-2)

Dinin Tanımı, dinin kökeniyle ilgili teoriler. Dinler Tarihinin bir bilim dalı olarak ortaya çıkışı. Dinlerin tasnifi, ilkel kabile dinleri ile ilgili temel kavramlar ve ilkel kabile dinlerinin ortak özellikleri. Yahudilik; Yahudi inanç, ibadet, gelenek ve mezhepleri. Hıristiyanlık; Hıristiyan inanç, ibadet, kutsal gün ve mezhepleri.

Din Felsefesi-I

(2-0-2)

Terim olarak din felsefesi. Din felsefesinin problemleri. Din felsefesi, Kelam ve din bilimleri. Tanrı'nın varlığı ile ilgili deliller. Deliller hakkında genel bilgiler. Ontolojik delil. Kozmolojik delil. Nizam ve Gaye delili. Dini tecrübe delili. Ahlak delili. Tanrının sıfatları. Sıfatlar problemine genel bir bakış. Sıfatlar, kötülük problemi ve insan hürriyeti. İnsanın hürriyeti ve determinizm.

İslam Mezhepler Tarihi II

(2-0-2)

Günümüzde Şiilik, Nusayrilik, Dürzilik, Babilik, Bahailik. Çağdaş İslam akımlarının yaklaşım biçimlerine/tavır alışlarına göre analizi: Entelektüel akımlar, şiddet yanlıları, tasavvufi/mistik akımlar, pasif direnişçi akımlar. Günümüz İslam dünyasındaki dini akımların ortak özellikleri. Yenileşme hareketleri ve İslam dünyasındaki yenilikçi hareketler. Osmanlı'da, Mısır ve Hint bölgesinde, İdil-Ural bölgesinde yenileşme hareketi. İslam dünyasında modernist düşünce. İslam modernizminin mahiyeti ve genel özellikleri. İslam modernizminin mahiyeti ve genel özellikleri. İslam modernizminin entelektüel, siyasi, ekonomik, sosyal ve eğitim temelleri. Gelenekçi ve siyasi hareketlerin tarihsel, siyasi, dini, sosyo-politik arka planı. Siyasal İslamcılık. Küreselleşme ve dini akımlar üzerindeki etkileri.

Dini Hitabet ve Mesleki Uygulama

(0-2-1)

Hitabetle ilgili temel kavramlar, dinî hitabetin yeri, önemi, hitabette dilin kullanımı, hitabetin etkili olmasını hazırlayan şartlar, dini hitabet çeşitleri. Va'z ve sohbet hazırlama sunum ve değerlendirme (öğrenci etkinlikleri çerçevesinde), Hz. Peygamber'in hayatından hitabetle ilgili örnekler. Techiz ve tekfîn, ölünün yıkanması, ölünün kefenlenmesi, cenaze namazı, defîn, telkin, taziye, devir ve iskat-i salât, şehidler, kabir ziyareti, tesbih namazı, kurban ve ilgili meseleler.

VIII. YARIYIL

Kuran Okuma ve Tecvid VIII

(0-2-1)

Yüzünden Okuma: 25. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Tecvid Pratiği. Yaasin suresinin tekrarı (4-6) (Tertîl ve Tahkîk okuyuşu, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma: 26. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Kıraat ilmi. Fetih suresinin tekrarı (1-2) (Tertîl ve Tahkîk okuyuşu, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma: 27. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Kıraat çeşitleri. Fetih suresinin tekrarı (3-5) (Tertîl, Tahkîk, Tedvîr ve Hadr okuyuşu). Yüzünden Okuma: 28. Cüz (İlk on ve son on sayfa) ve Kıraat İmamları ve Ravileri.

Dinler Tarihi II

(2-0-2)

Sabiilik, Mecusilik, Hinduizm, Budizm, Caynizm, Sih Dini, Konfüçyüsçülük, Taoizm, Şintoizm ve geleneksel Türk inançlarının kısa tarihçeleri, genel özellikleri, ilkeleri, inanç, ibadet ve dini kurumları, mezhepleri.

Din Felsefesi II**(2-0-2)**

Sıfatlar ve Tanrı-Alem ilişkisi. Çeşitli Tanrı tasavvurlarına genel bir bakış. Deizm. Panteizm. Ateizmin probleminin mahiyeti. Kötülük problemi ve ateizm. Ateizmin dayandığı bazı sosyolojik ve psikolojik teoriler. Ölüm ve sonrası. Ölümsüzlük probleminin mahiyeti. Ölümsüzlük inancının dayandığı temeller. Beden ve ölümsüzlük. Din ve bilim. Din ile bilim arasında doğan ve giderilmeye çalışılan gerginlik. Din, san'at ve ahlak. Dini hayatın estetik boyutu. Dinin san'ata etkisi. Din ve ahlak.

İslam Ahlâk Esasları ve Felsefesi**(2-0-2)**

Ahlak, ahlak felsefesi ve İslam ahlakının konusu ve metodu, lüzum ve gayesi. Ahlak Felsefesinin problemleri. Ahlak felsefesinin temel kavramları, olgu ve değer ilişkisi, "İyi" ve "Kötü" kavramları. İslam Ahlakı'nın doğuşu, gelişmesi ve İslam Ahlak Felsefesinin alanı. İslam Düşünürlerinin Ahlak Öğretileri. Ahlaki Vazifenin Yaptırımları. Hz. Muhammed'in Ahlâk Anlayışı. Pratik (Ameli) Ahlak. Ferdî ahlak ve aile ahlakı. Sosyal Ahlâk. Erdemler ve kötülükler, emirler ve yasaklar.